

„Ki tud többet a Kárpát-medencéről?”

XXVI. Teleki Pál Kárpát-medencei Földrajz-Földtan Verseny

2017/2018.

A Kárpát-medencei döntő Nemzetstratégiai Kutatóintézet különdíjazásában
részeseülő versenyrészesének ismeretanyaga

7. és 8. osztály:

- **Nemzetismeret**
- **Az anyaországi, határon túli és a külföldi magyarok.**
- **A Kárpát-medence nagy tájai, lakossága, néprajzi csoportjai és nevezetességei.**
- **Magyarország nemzeti emlékhelyei.**
- **Hungarikumok.**
- **A magyar diaszpóra összetétele, lélekszáma.**

Csak a 8.osztályosoknak:

- **A Kárpát-medence természeti földrajza (felszíne, vízrajza, éghajlata).**
- **Magyarok Európában**

Csak a 7.osztályosoknak:

- **Magyarok Európán kívül.**

Az ismeretszerzéshez ajánlott szakirodalom:

Nemzetismeret:

<http://www.nemzetismeret.hu/> (6.,7. fejezet)

Magyarok a Földön:

<http://bgazrt.hu/files/NPKI/oktatas/A%20vil%C3%A1g%20magyars%C3%A1ga.jpg>

Természetföldrajz:

- Vízrajz, domborzat, néprajzi tájnevek segédlet:

<http://tortenelem.fazekas.hu/uploads/584.pdf>

Társadalomföldrajz:

- A Kárpát-medence etnikumai, lakossága:

http://adatbank.transindex.ro/regio/kisebbségkutatas/pdf/IX_Terkepek%207.pdf

<https://www.nyest.hu/hirek/hany-magyar-el-a-karpat-medenceben>

Kultúrföldrajz:

- Összefoglaló a Kárpát-medence magyar emlékeiről, látnivalóiról
Az előző térkép emlékeinek leírása ajánlott csak a következő Wikipedia honlapon:

https://hu.wikipedia.org/wiki/A_K%C3%A1rp%C3%A1t-medence_magyar_eml%C3%A9kei,_l%C3%A1tnival%C3%B3i

- Hungarikumok gyűjteménye:

<http://www.hungarikum.hu/hu/szakkategoria>

Néprajz:

- A Kárpát-medence és környékének fontosabb magyar történeti népi tájnevei

http://www.transindex.ro/images/leo/cikkek/cikkek_64273.jpg

Verseny felkészülését segítő további ismeretanyag (topográfia):

NÉPRAJZI CSOPORTOK:	
aldunai székelyek	jászok
bukovinai székelyek	kunok
dévai csángók	matyók
gyimesi csángók	moldvai csángók
hajdúk	palócok
hétfalusi csángók	székelyek

NÉPRAJZI TÁJAK					
Bodrogeköz	Bakony	Kiskunság	Sárrét	Csík	Székelyföld
Csallóköz	Balaton-felvidék	Matyóföld	Taktaköz	Érmellék	Szilágyság
Cserehát	Göcsej	Mezőföld	Vendvidék	Gyergyó	Temesköz
Felföld	Hajdúság	Nagykunság	Viharsarok	Háromszék	Udvarhely
Gömör	Hanság	Nyírség	Bácska	Kalotaszeg	Drávaszög
Hegyköz	Hegyalja	Ormánság	Bánát	Máramaros	Muraköz
Mátyusföld	Hegyhát	Őrség	Bánság	Marosszék	Szlavónia
Palócföld	Hetés	Rábaköz	Szerémség	Mezőség	Muravidék
Szepesség	Hortobágy	Rétköz	Barcaság	Partium	Őrvidék-Burgenland
Zoborvidék	Jászság	Sárköz	Bukovina	Szászföld	Kárpátalja

Kárpát-medence magyarság számára fontosabb települései, illetve Magyarország megyei jogú városai:

TELEPÜLÉSEK:			
Besztercebánya	Selmecbánya	Nagyszeben	Békéscsaba
Bártfa	Szepsi	Nagyvárad	Debrecen
Dunaszerdahely	Trencsén	Petrozsény	Dunaújváros
Eperjes	Tornalja	Resicabánya	Eger
Érsekújvár	Zólyom	Segesvár	Érd
Fülek	Zselíz	Sepsiszentgyörgy	Győr
Galánta	Beregszász	Szatmárnémeti	Hódmezővásárhely
Ipolyság	Munkács	Székelyudvarhely	Kaposvár
Kassa	Ungvár	Székelykeresztúr	Kecskemét
Királyhelmec	Arad	Szováta	Miskolc
Késmárk	Brassó	Temesvár	Nagykanizsa
Komárom	Csíkszereda	Torockzó	Nyíregyháza
Körmöcbánya	Csíksomlyó	Vajdahunyad	Pécs
Léva	Déva	Zilah	Salgótarján
Losonc	Fogaras	Szabadka	Sopron
Lőcse	Gyergyószentmiklós	Zenta	Szeged
Nagykapos	Gyulafehérvár	Újvidék	Székesfehérvár
Nagyszombat	Herkulesfürdő	Nagybecskerek	Szekszárd
Nyitra	Kézdivásárhely	Törökkanizsa	Szolnok
Pozsony	Karánsebes	Eszék	Szombathely
Párkány	Kolozsvár	Verőce	Tatabánya
Poprád	Lugos	Lendva	Veszprém
Rimaszombat	Marosvásárhely	Muraszombat	Zalaegerszeg
Révkomárom	Nagybánya	Kismarton	
Rozsnyó	Nagyenyed	Budapest	